

[Justitsministeren.]

her i Landet, det tør jeg roligt hævde, vilde finde paa eller blot tænke sig Muligheden af en politimæssig Undersøgelse af en Dommers mulige politiske Opfattelse. At tolerere en forskellig Optræden i saa Henseende, efter som der er Tale om Dommere eller Domsmand, vilde altsaa — det giver jeg den ærede Ordfører for Forespørgerne fuldkommen Ret i — ikke alene være ulovligt, men det vilde være det samme som paa Forhaand at give Domsmandsinstitutionen Gift.

Jeg har hermed besvaret det andet til mig stillede Spørgsmaal, nemlig: med hvilken Hjemmel Afhøringen af Domsmandene har fundet Sted. Der er ingen Hjemmel, og andet er der ikke at sige i den Sag. Det skulde da være en Tilføjelse om, at der heller ikke fra noget demokratisk Partis Side eller fra nogen demokratisk indstillet Politikers Side kunde tænkes Mulighed af at fremskaffe en saadan Hjemmel. Den maa overhovedet være udelukket i Kraft af Domsmandsinstitutionens Princip, der udelukker, at personlig Hæderlighed og Mulighed for Objektivitet skulde give den ene politiske Overbevisning Fortrin fremfor den anden. Men hvad er der saa at undersøge?

Besvarelsen af det tredje Spørgsmaal: i hvilken Hensigt Politiafhøringen har fundet Sted, har jeg givet ved mit Referat af vedkommende Embedsmænds Erklæringer. Det fremgaar heraf, at det har ligget uden for deres Hensigt at rejse nogen Indsigelse imod Domsmandene paa Grund af deres politiske Overbevisning. Jeg finder ingen Grund til at tvivle paa, at Embedsmændenes Erklæringer herom er rigtige. At der desuagtet hensigtsløst og formaalsløst netop er rettet Spørgsmaal til Domsmandene om deres politiske Overbevisning, det er et sørgeligt Faktum og, som anført, en meget alvorlig Fejl, der, hvis den blev almindelig, vilde kompromittere hele Retssystemet med Domsmand.

Medens det altsaa efter de foreliggende Oplysninger er givet, at der i denne Sag er begaaet alvorlige Fejl, saa er det efter min Mening ikke tilstrækkelig klart oplyst, hvor stor en Del af Ansvaret for disse Fejl der paahviler Statsadvokat Thomsen. Rigsadvokaten siger ganske vist, at Ansvaret alene paahviler Statsadvokat Thomsen, selv om Oplysningerne ikke er indhentet paa en saa diskret Maade som af ham ønsket, en Tilføjelse, der for saa vidt efter min Mening er betydningsløs, som de altsaa overhovedet ikke skulde eller burde

være indhentet, hverken mere eller mindre diskret.

Men uanset at det er muligt, at Ansvaret paahviler Statsadvokat Thomsen, er dette ikke bevist alene paa Grundlag af de foreliggende Erklæringer, og navnlig er det ikke bevist, at han er den eneste, der har et Ansvar i denne Sag. Redegørelserne er saa modstridende, Paastandene saa bestemte fra de forskellige Statsadvokaters Side, at Sagen hverken kan slutes paa det foreliggende ufyldstgørende Grundlag, endside slutes med, at man som Rigsadvokaten alene giver Statsadvokat Thomsen Skylden for derefter at tilføje, at den Opsigt, Sagen har vakt, maa være en tilstrækkelig Advarsel til denne i øvrigt dygtige og interesserede Embedsmand. Sagen maa efter det foreliggende undersøges nærmere og efter sin Karakter undersøges til Bunds, hvorfor jeg agter at beordre Tjenestemandsförhör afholdt over Statsadvokat Thomsen, som derved vil faa Adgang til at forsvare sig, hvis han kan. Ved denne lovhjemlede Fremgangsmaade fældes han i hvert Fald ikke som Resultat af en politisk Debat, men faar den i Tjenestemandsløven hjemlede Adgang til Förhör og personligt Forsvar.

Efter Tjenestemandsløvens § 18 kan der som Disciplinærstraf for tjenstlig Forseelse anvendes Advarsel eller Irettesættelse, Bøde, der dog ikke maa overstige en halv Maanedes Løn, Forsættelse til anden Tjeneste, Forflyttelse, Degradation eller Afskedigelse. Bøder over 10 Kr. og Forsættelse kan, hvis der ikke foreligger en uforbeholden skriftlig Tilstaaelse — hvad man jo ikke godt kan tænke sig her —, ikke anvendes, forinden der har været afholdt Tjenestemandsförhör, og Forflyttelse, Degradation eller Afskedigelse paa Grund af tjenstlig Forseelse kan, naar Forholdet ikke er fastslaaet ved Dom, aldrig finde Sted uden efter forudgaaet tjenstligt Förhör.

Jeg kan naturligvis ikke sige, hvilke disciplinære Straffe den kommende Undersøgelse eventuelt vil give Anledning til; det maa hero paa Resultatet af Undersøgelsen, som jeg agter at lade foretage under Ledelse af en Højesteretsdommer, udpeget af Højesteret selv.

Af Hensyn til denne Undersøgelse, men navnlig ogsaa af Hensyn til forskellige Udtalelser og Insinuationer om, at Ansvaret i denne Sag tillige skulde ligge højere oppe end hos en eller flere Statsadvokater, skal jeg endnu tilføje et Par Bemærkninger.

Jeg ser ikke, at der efter det for mig foreliggende kan bebrejdes Rigsadvokaten noget, idet denne overhovedet kun har